

Skjøtselsnotat for Rygnestad / Krone, Valle kommune, Agder fylke

Oppfølging av utvalgt kulturlandskap

Anders Thylén / Alexander Nilsson

Skjøtselsnotat for Rygnestad / Krone, Valle kommune, Agder fylke

Forfattere: Anders Thylén / Alexander Nilsson

Publisert: 23.05.2023

Antall sider: 20 sider

Publiseringstype: PDF med aktive lenker

Oppdragsgiver: Valle kommune

Tilgjengelighet: Dokumentet er offentlig tilgjengelig

Rapporten refereres som: Thylén, A. og Nilsson, A. 2023. Skjøtselsnotat for Rygnestad / Krone, Valle kommune, Agder fylke. Biofokus rapport 2023-078. Stiftelsen Biofokus. Oslo.

Forsidebilder: Hagemark ved Krone / Flekkgrisøre. Foto: Anders Thylén.

Biofokus rapport 2023–078

ISSN 1504-6370

ISBN 978-82-8449-249-0

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
www.biofokus.no

Forord

Skjøtselsnotat for Rygnestad Krone i Valle kommune er utarbeidet av Biofokus ved Anders Thylén og Alexander Nilsson på oppdrag fra Valle kommune. Notatet gir faglig forankrede anbefalinger til restaurerings- og skjøtselstiltak innenfor de aktuelle lokalitetene. Notatet tar utgangspunkt i og er i samsvar med gjeldende forvaltningsplan for Rygnestad og Flateland UKL (Svalheim 2009).

Notatet omfatter hagemarka på eiendom gnr/bnr 24/6. Notatet baserer seg på feltbefaring og dialog med grunneier Ånund H. Flateland.

Rapporten er rettet mot den som skal utføre skjøtsel og forvaltningen, og omhandler naturgrunnlaget og dagens drift i området, samt beskrivelsen av konkrete restaurerings- og skjøtselstiltak innenfor lokalitetene.

Som vedlegg finnes en beskrivelse av de verdifulle naturtypene som inngår i drifta. Den genererer i hovedsak informasjon rettet inn mot forvaltning, inkludert søkbare egenskaper for området i Miljødirektoratets naturbase.

Biofokus takker Valle Kommune ved Knut Gunnar Solli for godt samarbeid i prosessen med skjøtselsnotatet. Vi takker også grunneier Ånund H. Flateland for faktaopplysninger, god dialog og verdifulle innspill til planen.

Hagemark med gjengroende enger og spredt tresjikt på Krone, eiendom 24/6. Foto: Anders Thylén.

Oslo, 23. mai 2022

Anders Thylén og Alexander Nilsson

Innhold

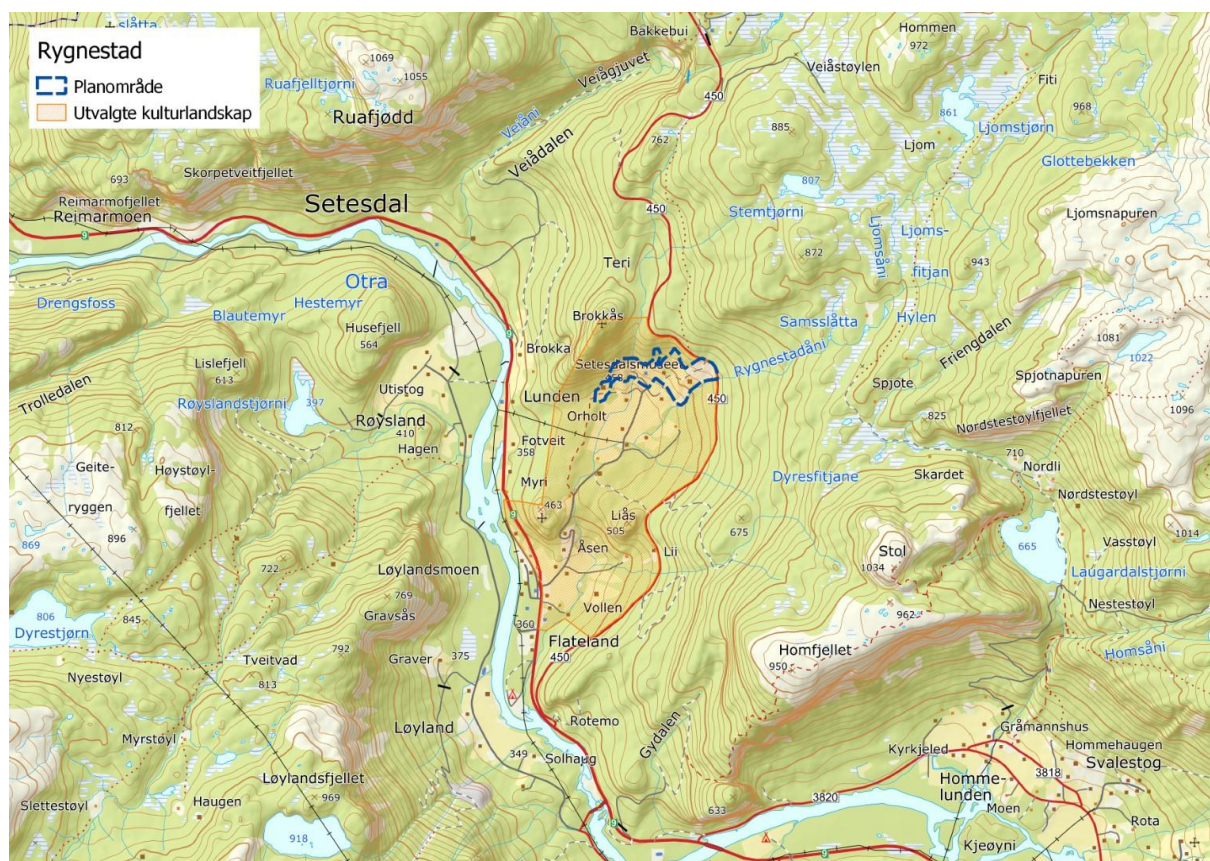
1	Innledning.....	5
1.1	Bakgrunn	5
1.2	Naturgrunnlag.....	6
2	Status	7
3	Skjøtselstiltak	11
3.1	Mål for tiltak/restaurering.....	11
3.2	Aktuelle skjøtselstiltak	12
3.3	Oppfølging	13
4	Kilder.....	14
5	Vedlegg	15
	Bilder	15
	Naturtypelokalitet(er)	17
	Artsliste	17

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Biofokus har på oppdrag for Valle kommune kartlagt naturverdier ved Rygnestad i Valle kommune. Hele lisiden med sørvendte engbakker ved Rygnestad i nordre del av det utvalgte kulturlandskapet Rygnestad og Flateland er undersøkt sommeren 2022, se figur 1 og 2. Det er kun de åpne engbakkene som omfattes, mens beiteskogen ovenfor ikke er undersøkt i denne omgang. **Dette skjøtselsnotatet omfatter de en eiendom nord i området, gårds- og bruksnummer 24/6, mens de øvrige arealene omfattes av egne notater.** Omtalen av naturgrunnlag etc. i starten favner likevel hele det undersøkte området. Oppdraget er utført som en del av Valle kommunes arbeid med kartlegging og oppfølging av utvalgt kulturlandskap.

Feltarbeidet i 2022 ble utført i godt vær og gode undersøkelsesforhold den 16. juni. Data fra feltarbeidet er digitalt innsamlet ved hjelp av NiN-App utviklet for kartlegging etter Miljødirektoratets instruks basert på NiN2 (heretter omtalt som MI)(Miljødirektoratet 2022a). Naturverdi for lokaliteten er i tillegg vurdert etter DN-Håndbok 13 (Direktoratet for Naturforvaltning 2007). En del artsfunn er lagt inn i Biofokus Artsfunnbase (BAB) slik at de vil fremkomme i Artskart.

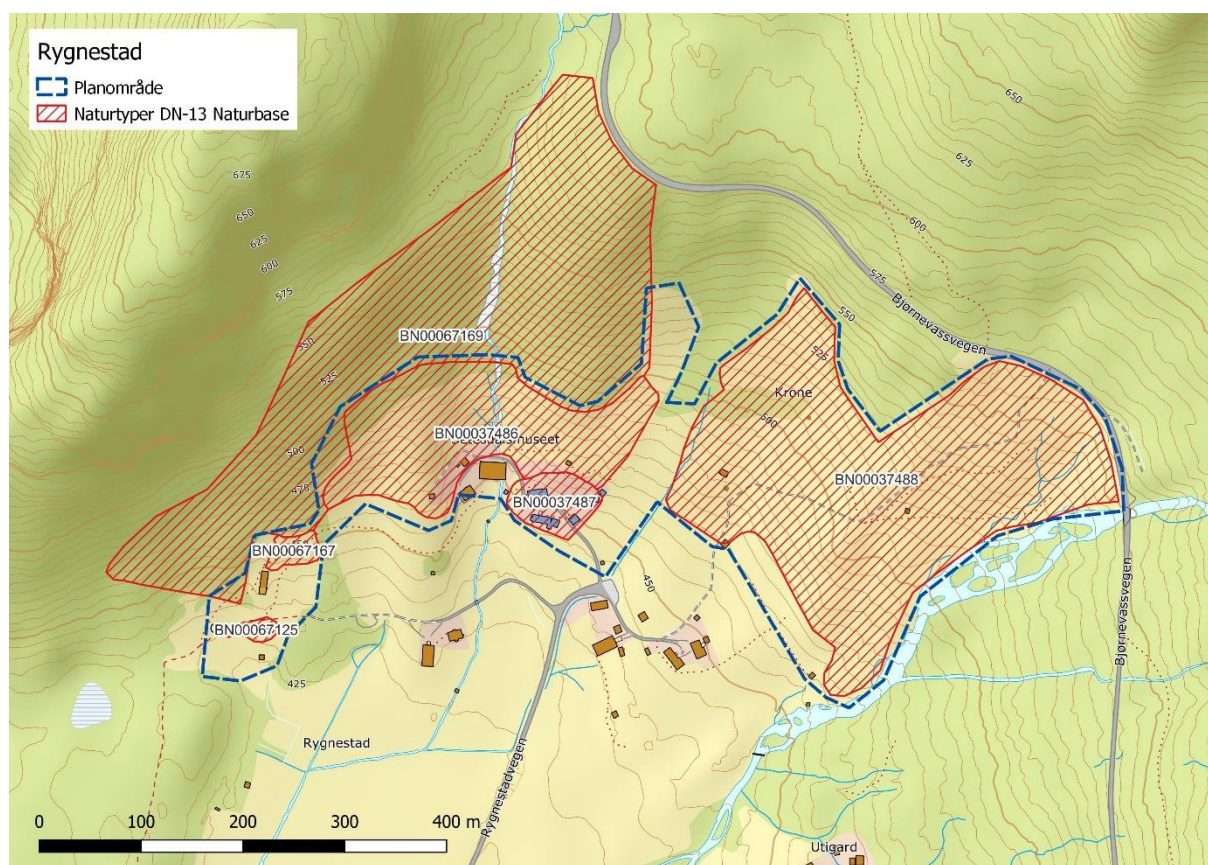
Figur 1. undersøkelsesområdet omfatter beitearealene i nordre del av kulturlandskapet ved Rygnestad.

1.2 Naturgrunnlag

Berggrunnen i området består av granittisk gneis (NGU 2022a), som i utgangspunktet utgjør et fattig grunnlag for vegetasjonen. I nord kan det muligens inngå noe glimmergneis, som er mer lettforvitret og avgir mer mineralnæring. Berggrunnen er uansett dekket av tykke moreneavsetninger (NGU 2023b).

Det er fra før registrert flere naturtypelokaliteter i området. I tilknytning til innmarka er det registrert lokaliteter ved Rygnestadtunet (slåttemark, BN00037487) og ved Åreholti (naturbeitemark, BN00067167 og BN00067125) som er behandlet i egne planer. Skogen i nordvest er kartlagt som beiteskog (BN00067169). I selve lia er det kartlagt to lokaliteter med naturbeitemark, i vest Norstog Rygnestad (BN00037486) og Fegate øst for Rygnestadtunet (BN00037488), begge med A-verdi, se figur 2 og Naturbase (Miljødirektoratet 2023b). Det foreligger også en god del eldre artsregistreringer i Artskart innenfor området (Artsdatabanken og GBIF Norge 2023). Spesielt de østre delene (eiendom 23/9) har mange artsregistreringer, mest av karplanter, men også av sopp.

I følge forvaltningsplanen (Svalheim 2009) var slettene i dalbunn fulldyrka mark, og det ble her dyrket bygg så langt opp i bakkene som det var mulig. Korndyrkingen i nedre del av bakkene sluttet rundt krigen, og opphørte også på sletta på 1960-tallet. Bakkene (som i dag hovedsakelig er beita) var i gamle tider slåttemark. Beiting foregikk vår og høst i beiteskogen ovenfor slåttemarkene og på høsten også nede på innmarka. Det var trolig også beite i slåttebakkene etter slåtten.

Figur 2. Undersøkellesområdet sammen med tidligere naturtyperegistreringer fra Naturbase.

Det meste av lisiden har i de senere årene blitt beita, De vestre delene (eiendom 23/11, 23/6 og 23/10) beites med sau på vår og høst og storfe i perioder på sommeren, mens de østre delene (23/9) beites med storfe.

Eiendom 24/6 har ikke blitt beitet de siste 3-4 årene, men det har tidligere vært beitet med sau her vår og høst. Som nevnt av Svalheim (2009) kan det ha vært slåttemark her langt tilbake i tid. Det er en eldre husmannsplass nederst på eiendommen som er blitt restaurert. Ellers er det flere løer som er i forfall.

2 Status

Naturverdier på Rygnestad

I lisida som helhet er det ved registreringene i 2022 registrert flere lokaliteter, se figur 3 og tabell 1. Det meste er naturbeitemark, men enkelte arealer med mulig slåttepreg og tresatt hagemark er avgrenset for seg.

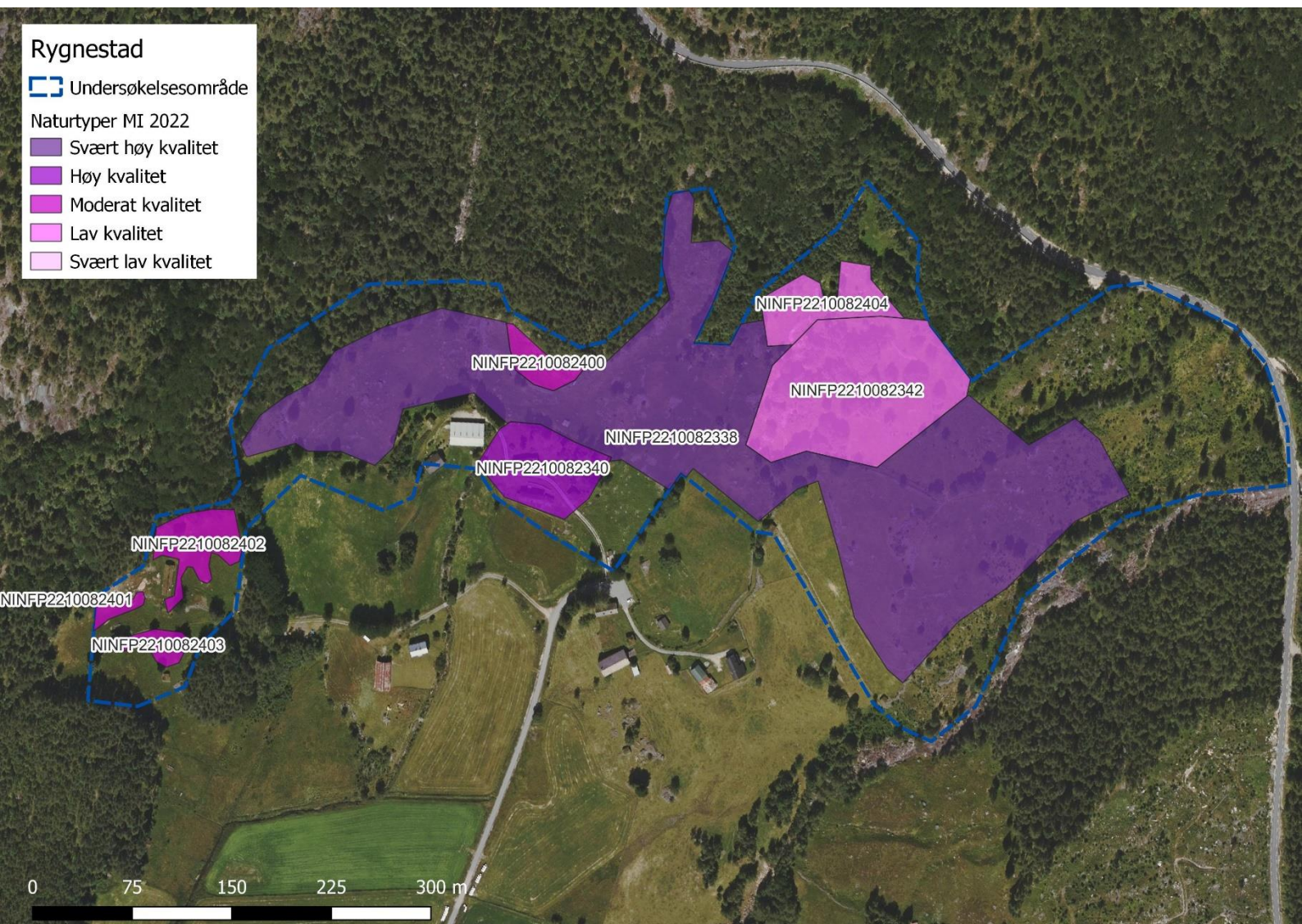
Eiendom 24/6 er kun berørt av lokaliteten NINFP2210082342 Rygnestad Krone. Denne lokaliteten er kartlagt som hagemark, og omfatter de tresatte engene på eiendommen. **Lokalitet NINFP2210082342 er vurdert til å lav lokalitetskvalitet etter MI. Sammenlignet med tidligere DN13-registreringer er lokaliteten skilt ut som egen lokalitet fra den store naturbeitemarka (BN00037488). Verdien vurderes som B – viktig, men den risikerer å reduseres dersom området fortsetter å gro igjen.** I tillegg er det en flik at NINFP2210082404 Krone nord. Denne lokaliteten er kartlagt som slåttemark og vurderes å lav kvalitet etter MI. Verdien etter DN13 vurderes som lokalt viktig, C-verdi.

Tabell 1. Naturtypelokaliteter (etter MI) kartlagt ved Rygnestad i 2022.

NIN-ID	Områdenavn	Naturtype	Samlet kvalitet	DN13-verdi	Areal (daa)
NINFP2210082403	Åreholti sør	Slåttemark	Moderat kvalitet	C	0,88
NINFP2210082400	Rygnestad nord	Slåttemark	Moderat kvalitet	B	1,28
NINFP2210082402	Åreholti nord	Slåttemark	Moderat kvalitet	C	2,59
NINFP2210082342	Rygnestad, Krone	Hagemark	Lav kvalitet	B	13,6
NINFP2210082338	Rygnestad	Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	A	60,3

NINFP2210082340	Rygnestad tunet	Slåttemark	Høy kvalitet	A	4,63
NINFP2210082404	Krone nord	Slåttemark	Lav kvalitet	C	3,33

Beskrivelse etter MI av lokalitet NINFP2210082342, samt en tilleggsvurdering etter DN Håndbok 13 vises i vedlegg 1.

Figur 3. Avgrensninger av naturtypene kartlagt etter MI i kulturlandskapet på Rygnestad.

Beskrivelse av planområdet i 24/6

Hagemarka i lokalitet NINFP2210082342 innenfor eiendom 24/6 består av forholdsvis friske engpartier, som er svakt kalkrike. Iht. Natur i Norge (NiN) (Bratli et al. 2019) kan engene karakteriseres som svakt kalkrik eng med klart hevdpreg (T32-C-20).

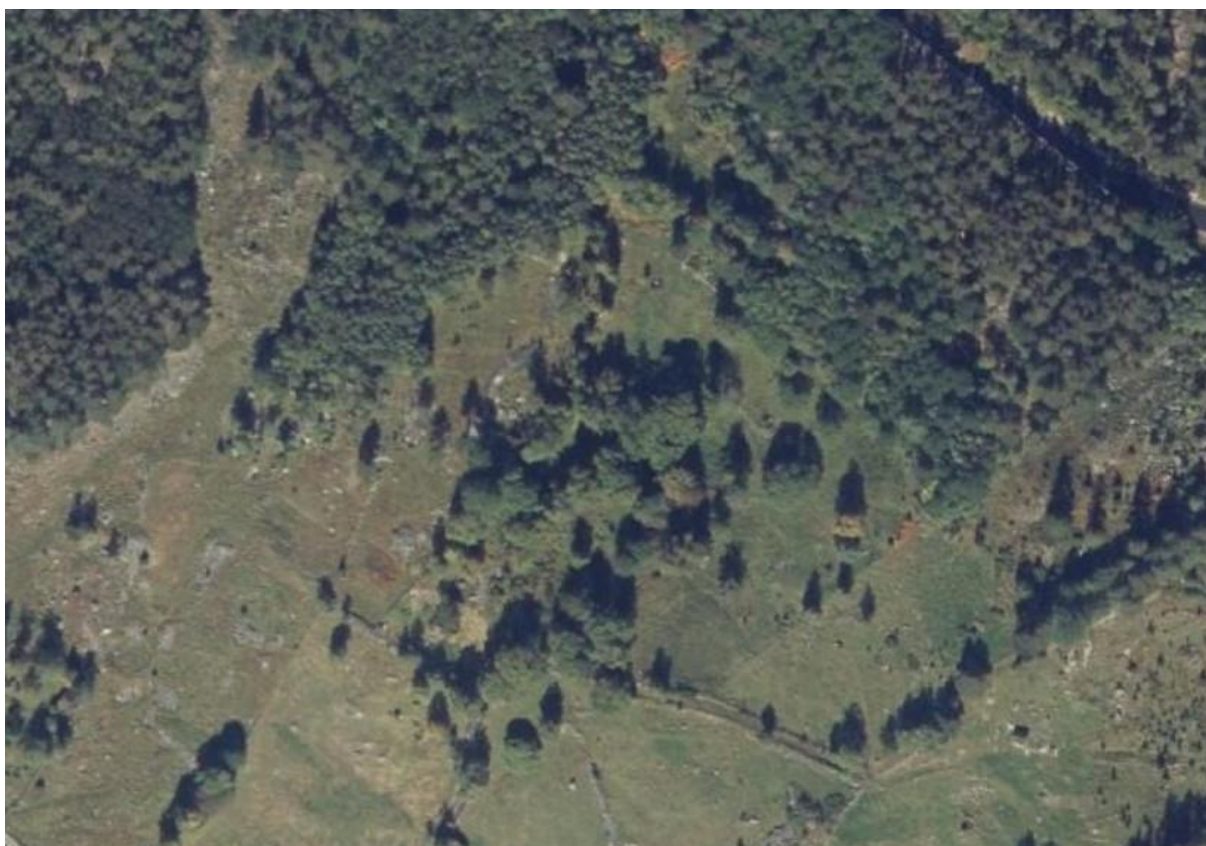
Området er et trekledd beiteområde med overstandere (eldre trær) av selje, rogn og bjørk. Det er en del gjengroing med yngre løvtrær, bringebær og høyvokste urter som geitrams, hundekjeks og mjørdurt.

Feltsjiktet består til dels av høystauder, som skogstorkenebb, geitrams, mjødurt og hvitbladtistel. Det forekommer en del nitrogenkrevende arter som hundekjeks, firkantperikum, stormaure, engsyre og engsoleie, som indikerer gjengroing og næringsrike forhold. I partier er det større innslag av lavtvoksende engarter som rødknapp, tiriltunge, engfiol, markjordbær, gjeldkarve, gulaks, tepperot og flekkgrisøre. Sistnevnte er rødlistet som nær truet - NT. For øvrig er det registrert bl.a. ryllik, engrapp, engsmelle og tveskjeggveronika.

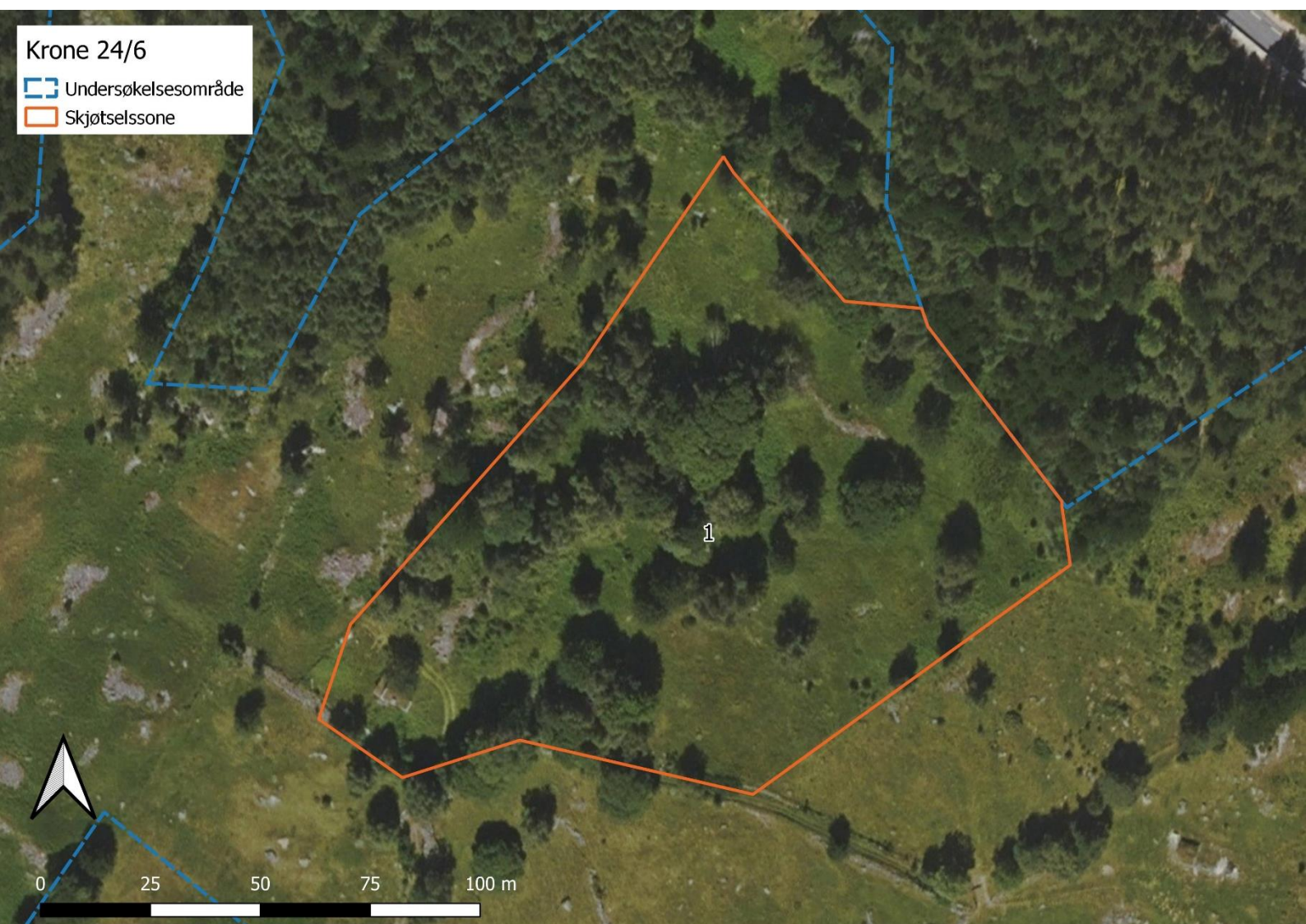
Tresjiktet er i partier relativt tett, mens det er åpnere engpartier i øst og noe i nord. Der det er tett tresjikt er det relativt skyggefullt, noe som favoriserer de storvokste urtene og grasene på bekostning av de mer lavvokste og typiske engartene. Det er, grunnet fravær av hevd de siste årene, begynt å komme en del oppslag av løvrenninger. Flyfoto fra 1965 og 2020 (figur 4) viser at det var noe tresjikt i området allerede i 1965, men at gjengroingen har vært sterk fram til i dag.

Området har fine kvaliteter som hagemarksskog, med både artsrike enger og kvaliteter knyttet til eldre løvtrær. Gjengroingen og utskyggingen gjør imidlertid at området forandres, og engkvalitetene er i dag truet. Dette påpekes også i forvaltningsplanen (Svalheim 2009). Det er derfor sterkt behov både for å tynne i tresjiktet for å få ned mer lys til bakken, for å rydde oppslag av løvrenninger og bringebær, og for å få gjeninnført hevd med beite eller slått.

Av spesielt interessante arter forekommer altså flekkgrisøre (rødlistet som nær truet – NT). Solblom (sterkt truet - EN) er tidligere registrert i nærområdet, men ikke innenfor lokaliteten. Området er ikke blitt undersøkt for beitemarkssopp, men det kan ha noe potensial.

Figur 4. Flyfoto fra 1965 (øverst) og 2020 (nederst). 1965-bildet viser at det var en del spredte trær på Krone allerede den gang og at området her hadde hagemarkskarakter. Bildet fra 2020 viser samtidig at området er grodd sterkt igjen i mellomtida. Fra <https://kart.finn.no/>.

Figur 5. Skjøtselssoner i planområdet for Krone 24/6. Sone 1 er hagemarka, hvor det er behov for slått eller beite, og noe tynning i tresjiktet.

3 Skjøtselstiltak

3.1 Mål for tiltak/restaurering

Hovedmål: Restaurere og ivareta et verdifullt kulturlandskap med lysåpen hagemark / lauveng og tilhørende arts mangfold, gjennom aktiv skjøtsel.

Delmål:

- Hagemarka skal ha en god balanse mellom tresjikt og åpne engarealer. Eldre løvtrær skal ivaretas samtidig som det skal være god lystilgang til bakken.

- Opprettholde en artsrik engvegetasjon med gode bestander av arter knyttet til ugjødsle semi-naturlig eng slik som flekkgrisøre, gjeldkarve, rødknapp, engfiol og tiriltunge, samt innslag av høystauder som hvitbladtistel.
- Redusere mengden nitrofile arter som hundekjeks, geitrams og engsoleie.
- Tilrettelegge for flere artsgrupper, herunder beitemarkssopp og pollinerende insekter, ved å skape flere habitater.

3.2 Aktuelle skjøtselstiltak

Mange av de store trærne kan beholdes og er en viktig kvalitet i området. Samtidig gjør det tette tresjiktet at det er altfor skyggefullt i feltsjiktet, og engvegetasjonen risikerer å forsvinne. Det er derfor behov for å tynne en del i tresjiktet.

Engvegetasjonen har også sterkt behov for gjenopptatt hevd. Vegetasjonen er i ferd med å trivialiseres ved at høyvokste og nitrogenkrevende «ugress» overtar for typiske engarter. Hevden kan ivaretas med enten slått eller beite. I den grad det skal beites bør det gjøres med storfe eller sau, og en må følge med på at beitetrykket ikke blir for hardt. Hest eller geit vil kunne begynne å gnage bark av trærne, noe som ikke er ønskelig. Risikoen for dette er imidlertid størst hvis det er høyt beitetrykk, altså mange dyr over lang tid, og det begynner å bli mangel på godt beite i feltsjiktet. Å bruke geit i en kortere periode for å få tatt en del oppslag ville trolig ikke være et problem, så lenge man følger litt med på beitebruken.

Grunneier har et sterkt ønske om heller å slå enn å beite. Slått sammen med manuell rydding vil også kunne ivareta naturkvalitetene i området på en god måte. Det er ikke noe dårligere alternativ enn beite med tanke naturverdiene. Det er viktig at høyet fjernes etter slått og ikke blir liggende. Med utgangspunkt i grunneiers ønske fokuseres det i det videre på slått som hovedtiltak. Beite blir imidlertid skissert som et mulig alternativ.

Aktuelle tiltak i sone 1 (13,5 daa):

- Årlig sein slått i august. Slått med tohjulsslåmaskin. Høyet kan gjerne bakketørkes to-tre dager med vending av høy. Deretter raking og fjerning av høyet.
- Gjødning må ikke brukes på enga.
- Tynne i tresjiktet. Alt av gran og deler av løvtrærne fjernes. Hogging av større trær bør gjøres på frossen mark. Fjerning av trevegetasjon bør gjøres gradvis over flere år for å forhindre oppgjødning. Alt av hogstavfall fjernes fra enga. Kvist kan ev. brennes eller legges i hauger i utkanten av enga, men ikke i oppkant sånn at det kan gi næringstilskudd til enga. Hogstavfall må ikke flises opp og legges igjen i eller inntil enga, da flis bidrar til oppgjødning og er uønsket. Enkelte stokker kan legges igjen i eller inntil enga, gjerne soleksponert, og kan utgjøre viktig habitat for insekter, sopp m.fl. Større selje og rogn langs kantene spares. Selje er viktig næringsgrunnlag for humler og andre insekter om våren, mens rogn er spesielt viktig for fugler om høsten og vinteren.

- Rydde løvoppslag og bringebær i enga. Dette bør gjøres på vår/forsommer, i god tid før slått. Spredte einerbusker, ev. rosebusker og lignende bør beholdes i enga (viktig for fugler, insekter m.m.).
- En kan også vurdere styving (lauving) av enkelte trær. Dette bør i tilfelle startes på yngre trær. De eldre trærne har ikke vært lauvet tidligere, de har kraftige stammer og de vil være sårbare for slike tiltak. Lauvingstrær er så vidt vi vet ikke kjent fra Rygnestad / Flateland, men har tidligere vært i utstrakt bruk andre steder i Valle.
- Alternativt til slått kan en beite med storfe eller sau. Beite kan starte når vegetasjonen er godt i gang i mai. Om mulig kan en ha en beitepause i sonen mellom ca. 10. juni og 10 juli, for å gi en del engplanter bedre mulighet til å blomstre og sette frø. Dyrene kan da beite i andre teiger. Gjenopptatt beite fra ca. 10 juli og så lenge beitesesongen varer. Ved ev. beite må ikke beitetrykket være for høyt, og en må følge med på at det ikke blir mangel på godt beite i feltsjiktet slik at dyrene begynner å gnage på trærne.

3.3 Oppfølging

Skjøtelsesplanen bør revideres etter 8-10 år, altså senest 2032. Effekten av restaureringstiltak bør kontrolleres etter 3-5 år, og tiltakene ved behov justeres.

4 Kilder

- Artsdatabanken og GBIF Norge. 2023. Artskart - internettportal for artssøk. <https://artskart.artsdatabanken.no/>
- Bratli, H., Halvorsen, R., Bryn, A., et al. 2019. Beskrivelse av kartleggingsenheter i målestokk 1:5000 etter NiN (2.2.0). Utgave 1, kartleggingsveileder nr 4, Artsdatabanken, Trondheim. https://www.artsdatabanken.no/Files/29653/Beskrivelser_av_kartleggingsenheter_m_lestokk_1_5000.pdf
- Direktoratet for Naturforvaltning. 2007. Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13. 2. utgave 2006 (oppdatert 2007). DN-håndbok 13. https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/dirnat2/attachment/54/handbok-13-080408_low.pdf
- Miljødirektoratet. 2022a. Kartleggingsinstruks. Kartlegging av terrestriske Naturtyper etter NiN2. Miljødirektoratet veileder M-2209 | 2022. Versjon 24.01.2022.
- Miljødirektoratet. 2023b. Naturbase. <http://kart.naturbase.no/>
- NGU. 2023a. Interaktivt berggrunnskart fra Norges geologiske undersøkelser sin digitale karttjeneste. <https://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>
- NGU. 2023b. Interaktivt løsmassekart fra Norges geologiske undersøkelser sin digitale karttjeneste. http://geo.ngu.no/kart/losmasse_mobil/
- Svalheim, E. 2009. Forvaltningsplan for Rygnestad og Flateland, Valle kommune. Skjøtsel av kulturavhengig biomangold for utvalgt kulturlandskap. Bioforsk rapport;4(112) 2009

5 Vedlegg

Bilder

Figur 6. Eldre trær med store kroner i hagemarka på Krone. Feltsjiktet i enga er høyvokst med en god del næringskrevende planter. Foto: Anders Thylén.

Figur 7. Rydningsrøyser kan tyde på at området har vært brukt til slått i gamle tider. Foto: Anders Thylén.

Figur 8. Tresjiktet er stedvis tett, og det er behov for å få inn mer lys. Foto: Anders Thylén.

Figur 9. Store løvtrær er en viktig kvalitet i området. Samtidig er det stort behov for å få ned mer lys til bakken. Foto: Anders Thylén.

Naturtypelokalitet(er)

Rygnestad, Krone

NiN-ID: NINFP2210082342

Naturtype: D2.2.1 Hagemark (ntyp_D02_02_01)

Kartlagt: 17/06/2022

Nøyaktighet: Meget god (5 - 20m)

Størrelse: 13,6 daa

Tilstandsvurdering: Dårlig

Naturmangfoldvurdering: Moderat

Samlet lokalitetskvalitet basert på Miljødirektoratets instruks: Moderat lokalitetskvalitet.

Tilstand beskrivelse: Trekledd beiteområde med overstandere av selje, rogn og bjørk. Området var ikke beitet i 2022, og det kan se ut til å være noen år siden sist. Det er en del gjengroing med yngre løvtrær, bringebær og høyvokste urter som geitrams og mjødurt, og det vurderes å være i brakkleggingsfase. Det er ikke funnet fremmedarter. Areal ute av bruk er utslagsgivende for dårlig tilstand.

Naturmangfold beskrivelse: Middels stort areal med hagemark. En del høystauder, og mer begrenset med typiske lavtvoksende engarter. Av habitatspesifikke arter er det registrert fire, rødknapp, tiriltunge, engfiol og flekkgrisøre, sistnevnte også rødlistet som NT. Areal utslagsgivende for moderat naturmangfold.

Verdivurdering basert på DN-Håndbok 13: Forholdsvis stor hagemark med begrenset mengde naturengarter og relativt sterkt preget av gjengroing. Etter faktaark for hagemark fra 2015 oppnår lokaliteten middels-høy vekt på areal, og middels vekt på typevariasjon da det er noe variasjon i fuktighet. Den oppnår lav vekt på tyngdepunktarter og rødlistearter, med ca. 8 indikatorarter for ugjødsla eng og en registrert nær truet art. Tilstand og påvirkning vurderes som lav-middels da området siden noen år ikke er i aktiv hevd, det er forholdsvis skyggefullt med noe tett tresjikt samt begynnende gjengroing i feltsjiktet. Samlet sett vurderes lokaliteten som viktig (B-verdi). Fortsetter gjengroingen vil verdien risikere å reduseres ytterligere.

Artsliste

Tabell 2: Artsliste for hagemarka på Rygnestad Krone gnr/bnr 24/6. Basert på feltkartlegging 17.06.2022 og eksport fra Artskart 30.04.2023 (Artsdatabanken og GBIF Norge 2023).

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Kategori	Seneste funn
Karplanter	Achillea millefolium	ryllik	Livskraftig (LC)	2022

Karplanter	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	gulaks	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	<i>Anthriscus sylvestris</i>	hundekjeks	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	<i>Cirsium heterophyllum</i>	hvitbladtistel	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	<i>Fragaria vesca</i>	markjordbær	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	<i>Galium album</i>	stormaure	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	<i>Geranium sylvaticum</i>	skogstorkenebb	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	<i>Hypericum maculatum</i>	firkantperikum	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	<i>Hypochaeris maculata</i>	flekkgrisøre	Nær truet (NT)	2022
Karplanter	<i>Knautia arvensis</i>	rødknapp	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	<i>Lotus corniculatus</i>	tiriltunge	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	<i>Oxalis acetosella</i>	gjøkesyre	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	<i>Pimpinella saxifraga</i>	gjeldkarve	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	<i>Poa pratensis</i>	engrapp	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	<i>Potentilla erecta</i>	tepperot	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	<i>Ranunculus acris</i> subsp. <i>acris</i>	engsoleie	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	<i>Rubus idaeus</i>	bringebær	Livskraftig (LC)	2022

Karplanter	Rumex acetosa	matsyre	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	Silene vulgaris	engsmelle	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	Trifolium pratense	rødkløver	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	Veronica chamaedrys	tveskjeggveronika	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	Vicia cracca	fuglevikke	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	Viola canina	hundefiol	Livskraftig (LC)	2022
Karplanter	Viola tricolor	stemorsblom	Livskraftig (LC)	2022

Biofokus

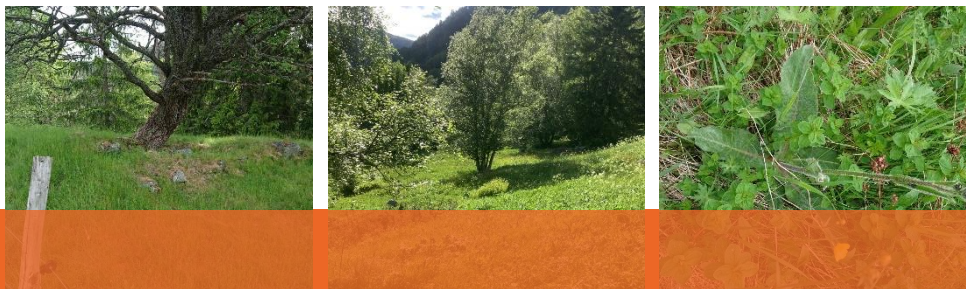
– for et godt kunnskapsgrunnlag

Biofokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. Biofokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. Biofokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. Biofokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir den digitale rapportserien **Biofokus rapport**.

Biofokus rapport 2023–078
ISSN 1504-6370
ISBN 978-82-8449-249-0

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
biofokus.no